

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/3/2016
Identifikačné číslo spisu:	3113233079
Dátum vydania rozhodnutia:	21.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3113233079.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu: Poľnohospodárske družstvo 1. Máj so sídlom v Košeci v konkurze, Zliechovská cesta 384, 018 64 Košeca, IČO: 00 200 115, o námietke zaujatosti vznesenej správcom konkurznej podstaty JUDr. Matúša Košara, o dovolaní správcu konkurznej podstaty proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 9. januára 2016, č. k. 1Ncb/60/2014-1137, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolacie konanie z a s t a v u j e.

Odôvodnenie

Správca konkurznej podstaty JUDr. Matúš Košara svojím podaním zo dňa 11. 12. 2014 adresovaným konkurznému súdu uplatnil námietku zaujatosti voči prejednávajúcej sudkyne JUDr. Hane Hubinákovej podľa § 14a nasl. O. s. p. Námietku odôvodnil tým, že dňa 10.12.2014 sa dozvedel, že zákonná sudkyňa JUDr. Hana Hubináková mala osobne telefonovať členovi predstavenstva spoločnosti Slovenská konsolidačná, a.s. s požiadavkou, aby vymenila správcu konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo 1. Máj so sídlom v Košeci. Na základe uvedeného má správca konkurznej podstaty úpadcu JUDr. Matúš Košara pochybnosti o nezaujatosti zákonnej sudkyne pre pomer k veci - konkurznému konaniu úpadcu.

Zákonná sudkyňa JUDr. Hana Hubináková sa k vznesenej námietke zaujatosti vyjadrila písomne dňa 11. 12. 2014 poprela, že by J. H., zamestnanca veriteľa, žiadala o to, aby na schôdzi veriteľov vymenili správcu. Sudkyňa uviedla, že na takéto konanie ani nemala dôvod, keďže z obsahu spisu 38K/40/2013 jednoznačne vyplýva, že vykonala so správcom viacero výsluchov, z ktorých mala preukázané, že správca závažným spôsobom porušil svoje povinnosti, a teda sudkyňa i v prípade, keby si veritelia sami neodhlasovali jeho výmenu, bola by na základe zistených skutočností povinná odvolať správcu z dôvodu závažného porušenia povinnosti. Konanie zo strany správcu považuje len za účelové a špekulatívne, a vo veci sa necíti byť zaujatá.

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením konanie o námietke zaujatosti vznesenej správcom konkurznej podstaty zastavil.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že Občiansky súdny poriadok nepriznáva správcovi konkurznej podstaty status účastníka konania. Správca konkurznej podstaty nie je ani účastníkom konkurzného konania podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii. Správca sa len zúčastňuje na konkurznom konaní s postavením, ktoré je upravené v osobitnom zákone (zákone o konkurze a reštrukturalizácii), pričom jeho vzťah k súdu, či konkurznému sudcovi je vzťahom administratívnym. Správca konkurznej podstaty je subjektom, prostredníctvom ktorého konkurzný súd zabezpečuje naplnenie cieľov a účelu vyhláseného konkurzu. Jeho procesné postavenie a vzťah ku konkurznému súdu vylučujú možnosť, aby bol správca konkurznej podstaty nositeľom práv vytvárajúcich vo svojom súhrne obsah základného práva na súdnu a inú právnu ochranu priznaného výlučne účastníkovi konania, s výnimkou tých fáz konkurzného konania, v ktorých sa bezprostredne rozhoduje o jeho práve na náhradu výdavkov a na odmenu. Aj v tomto prípade však ide o vedľajší procesnoprávny vzťah, čo vylučuje (obdobne ako u znalcov, tlmočníkov, či iných subjektov zúčastnených na súdnom konaní odlišných od účastníkov konania vo veci samej), aby správca konkurznej podstaty prostredníctvom námietky zaujatosti dosiahol, prípadne aj proti vôli účastníkov konania, vylúčenie konajúceho sudcu z prejednávania a rozhodovania merita veci. Poukázal na riešenie otázky možnosti vzniesť námietku zaujatosti správcom konkurznej podstaty Ústavným súdom Slovenskej republiky, ktorý vo svojom uznesení sp. zn. III. ÚS 284/05 z 12.10.2005 uviedol, že postavenie správcu konkurznej podstaty v konkurznom konaní mu neumožňuje, aby prostredníctvom námietky zaujatosti dosiahol vylúčenie konajúceho sudcu z prejednávania a rozhodovania merita veci. Keďže neboli splnené podmienky pre rozhodovanie o vylúčení sudcu a tento nedostatok nebolo možné odstrániť, Krajský súd v Bratislave konanie o námietke zaujatosti vznesenej správcom konkurznej podstaty, podľa § 104 ods. 1 O. s. p. zastavil.

Proti uzneseniu krajského súdu podal správca konkurznej podstaty dovolanie, z dôvodu, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p., a z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. a), b) a c) O. s. p., že postupom súdu odňala sa účastníkovi konania možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f), konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Namietol, že účastníkmi konania sú dlžník (úpadca), navrhovateľ a veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky. Správca má však v konkurznom konaní zvláštne postavenie. Je celkom samostatným procesným subjektom a v určitom štádiu konkurzného konania súd rozhoduje aj o jeho právach a povinnostiach, ako napr.: o pozbavení z funkcie, rozhodovanie o preddavkoch na odmenu, ako aj stanovenie jej výšky, o náhrade hotových výdavkov atď. Preto správca konkurznej podstaty je oprávnený v prípade, ak by mal pochybnosti o nestrannom rozhodovaní sudcu o jeho právach v konkurznom konaní, podať námietku na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci. Odvolací súd sa pre namietané procesné pochybenie nevyjadril k meritu veci, preto navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu, ktorý vo veci rozhodoval, na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal správca konkurznej podstaty, skúmal, či sú splnené procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže o podanom dovolaní konať.

Podľa § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Procesné podmienky v občianskom súdnom konaní, i napriek tomu, že ich Občiansky súdny poriadok ako základný procesný predpis výslovne nevypočítava, možno považovať za predpoklady (existujúce tak na strane súdu, ako i na strane účastníkov konania), ktoré musia byť nevyhnutne splnené, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania. Procesné podmienky obsahovo vyjadrujú predpoklady rozhodovania vo veci samej a súd ich skúma ex offio. Ak pri ich skúmaní dôjde k záveru, že v konaní ide o taký ich nedostatok, ktorý nemožno odstrániť, konanie zastaví (§ 104 ods. 1 O. s. p.). Medzi tieto procesné podmienky nepochybne patrí aj funkčná príslušnosť súdu na prejednanie veci, vyplývajúca zo zákona.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Z citovaného ustanovenia vyplýva, že dovoláním možno napadnúť iba právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, teda len rozhodnutia, ktoré sú výsledkom preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu, ktorým môže byť krajský súd (§ 10 ods. 1 O. s. p.), alebo Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10 ods. 2 O. s. p.). Iné rozhodnutia krajských súdov alebo Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nie sú spôsobilými predmetmi dovolania. Z tohto dôvodu Občiansky súdny poriadok ani neupravuje funkčnú príslušnosť súdu, ktorý by rozhodoval o dovolaniach proti rozhodnutiam, ktoré neboli vydané odvolacím súdom v inštančnom postupe.

O vylúčení sudcu z konania a rozhodovania veci na príslušnom súde rozhoduje senát nadriadeného súdu alebo senát toho istého súdu, ak ide o sudcov Najvyššieho súdu, pričom táto príslušnosť, t. j. určenie, ktorý súd je nadriadený súd, nevyplyva z inštančného postupu, ale z organizačných vzťahov vo vnútri súdov, na základe splnomocnenia podľa § 16 ods. 1 O. s. p. a osobitných zákonov o organizácii súdov.

V danom prípade je dovolaním napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 9. januára 2016, č. k. 1Ncb/60/2014-1137, ktorým krajský súd konanie o námietke zaujatosti vznesenej správcou konkurznej podstaty proti sudkyni Okresného súdu Trenčín JUDr. Hane Hubínárovej, zastavil. Napadnuté rozhodnutie je vynesené mimo rámec inštančného postupu, kedy Krajský súd v Bratislave nerozhodoval ako odvolací súd.

Keďže dovolanie správcu konkurznej podstaty smeruje proti napadnutému uzneseniu, ktoré Krajský súd v Bratislave nevydal ako súd odvolací, Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na prejednanie predmetného dovolania chýba funkčná prípustnosť. Pretože chýbajúca funkčná príslušnosť predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, dovolacie konanie bolo potrebné zastaviť podľa § 104 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.